

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček, rač. št. 11.409

Daladier

Blum, vodja francoskih socialistov, ni vzdržal navala francoskega senata. Dočim je dobil v zbornici komaj 317 glasov proti 250 za svoja pooblastila, se je izreklo 243 senatorjev napram 49 proti Blumovim finančnim osnovam. Blumova vlada je morala podati ostavko. Sicer se je v zadnjem času mnogo govorilo o reformi ustave in omejitvi pravic senata in to iz vrst levičarskih struj, kar se zdi čudno, saj je bil program omejevanja pravic senata ter razširjenja pravic predsednika republike doslej vedno zadeva desničarskih struj. Radi tega je morala pasti leta 1934 Dumergueova vlada. Senat, ki je leta 1930 zrušil vlado André Tardieua in dve leti pozneje vlado Piera Lavaia in s tem omogočil zmago levičarske fronte na volitvah, se je znašel sedaj v fronti proti levičarskim strujam, ki so pričele groziti s posledicami in ki so v zadnjem času sprožile žolčno ofenzivo proti senatu. Senat pa ni odjenjal. Kakor je že prvokrat zrušil Bluma, ker se mu ni zdelo pravilna osnova Vincent-Auriolove finančne politike, tako ga je vrigel tudi sedaj, ko je šlo za dalekosežna finančna pooblastila. Navzlic temu, da se je v zadnjem času pričela razpravljati problematika, ali pripada senatu možnost, da ruši vlade, je senat zmagal, kakor je prvokrat zmagal leta 1894, ko je v borbi proti senatu podlegel Leon Burgeois in se odtlej to vprašanje ni več teoretično sprožilo ali obravnavalo, četudi ni senat 25 let pozneje rušil nobene vlade.

Blumu je sledil še radikalno socialistične stranke in dosedanjí večkratni vojni minister Daladier. Kakor so radikalni socialisti s svojim cepljenim glasovanjem v zbornici precej zmanjšali število glasov, namenjenih Blumu, tako so že pred tem Blumovi socialisti žagali radikalnega socialista Chautempsa in mu spodmaknili tla. Zdi se, da se ta igra sedaj ne bo nadaljevala, saj je Daladier kot šef svoje stranke pokazal napram socialistom mnogo lojalnosti, ko ni maral odstopiti kot vojni minister Blumove vlade, četudi je tako zahtevala skupina radikalnih socialistov v senatu ter skupina preko polovice članov radikalno socialistične frakcije v spodnji zbornici. Daladier je mož širokih razgledov in energične roke. Ni sicer sestavil vlade široke koncentracije, kakor je bilo pričakovati, in tudi druge formule o vladi narodnega spasa ni rešil, saj ni v njegovi vladi desničarjev Reynaudove vrste, pač pa je s svojo vlado nedvomno ustvaril osnove možnosti, da razširi temelje vladne sestave v še neznani smeri. Blumovi socialisti, pri katerih prevladuje zaenkrat bolj marksistično ortodoksno mišljenje, kakor pa čut za realno politično gledanje, bodo v smislu zatrdil podpirali prizadevanja Daladierove vlade, saj bi razvojna možnost krenila sicer lahko v smer, ki bi socialističnim strujam morebiti ne ugodila.

Nič ni rožnato obzorje, na katerem se je znašel Daladier s svojo vlado. Čaka ga ureditev vprašanja delavskega statuta, čaka ga pa tudi iste težke naloge s pooblastili finančnega značaja in svrhu okrepitve državnih financ in državno brambilih ukrepov, to je reševanje vprašanj, radi katerih sta ravno morala pasti Chautemps in Blum. Morebiti pa bo imel Daladier več sreče in bodo morebiti vplivali tudi namigi iz Londona, ki bi rad videl ob svoji strani zaveznico, ki se lahko opira s stabilno čvrsto zgrajeno vlado, ki lahko zopet dvigne ugled Francije in ki lahko uresniči program francoskega narodnega edinstva.

Francija v pričakovanju generalne stavke delavstva

PARIZ, 12. aprila. Francija se, sodeč po gotovih znamenjih, nahaja pred orjaško generalno stavko, ki jo pripravljajo komunisti in socialisti kot sredstvo pritiska na novo Daladierovo vlado. Danes je pričelo stavkati 150.000 delavcev v pariških industrijskih obratih od 280.000 delavcev kovinske stroke. Nocoj se sestanejo predstavniki delavstva in sindikatov na skupni seji ter se pričakuje, da bodo

sklenili generalno stavko v vseh industrijskih obratih Francije. Politični krogi gledajo z zaskrbljenostjo na te dogodke, ki jih pripravljajo levičarske struje. Napetost med levico in onimi činitelji, ki pripravljajo narodno edinstvo, narašča. Levičarske struje, ki gledajo danes izjavljanje svoje španske notranje politike, si prizadevajo na vse načine, da si pomagajo z ulico.

Bonnet bo vodil politiko zblížanja z Italijo

PARIZ, 12. aprila. »Temps« ugotavlja z zadoščenjem, da so z angleško italijanskim dogovorom odstranjene možnosti konflikta v Sredozemskem morju. V Evropi je nastopila s tem znatna ublažitev položaja. »Intrasigeant« vprašuje vlado, če bo ob prihli Hitlerjevega prihoda v Rim navzoč tudi novi francoski poslanik v Rimu. Sam Leon Blum je izbral Bon-

neta za poslanika v Rimu, sedaj pa je Bonnet sam postal zunanji minister in bo lahko uveljavil svoj načrt približanja z Italijo. Listi opozarjajo na slično zahtevo, ki sta jo sprožila Flandin in Mistrler. Francija potrebuje danes prav tako italijansko prijateljstvo kakor potrebuje britansko prijateljstvo.

Tiralica za Otonom Habsburgovcem

DUNAJ, 12. aprila. »Linzer Volksblatt« poroča, da je avstrijski minister pravde dr. Hueber izjavil na nekem zborovanju, da je bila proti Otonu habsburškemu izdana tiralica. Oto habsburški je zakrivil

veleizdajo, ko je nedavno nastopil v nekem pariškem listu apel na ves svet, v katerem prosi za pomoč nemški Avstriji, nad katero da je bilo izvršeno zločinsko dejanje.

Ciano na obisk v Varšavo

VARSÁVA, 12. aprila. DNB poroča: »Ilustrowany Kuryer Warszawski« donava, da pride italijanski zunanji mini-

ster grof Ciano v Varšavo 20. aprila, da vrne obisk poljskemu zunanjemu ministru Becku.

Kitajska in japonska letala preizkušajo svojo moč in spretnost

SANGHAJ, 12. aprila. Kitajska letala so bombardirala japonske položaje v južnem delu pokrajine Šantung. Glavni cilj teh napadov so bile japonske čete pri Jicenu, na vzhodnem delu železniške proge Tienčin-Nanking. Nad železniško progo Lunghaj se je vnela vroča borba

med kitajskimi in japonskimi letali. 30 bombnikov japonske mornarice pa je izvršilo več napadov ob železniški progi Hankau-Kanton, ki spaja srednjo in južno Kitajsko. Bombardirali so več letališč in vojniš taborišč. Podrobnosti teh zračnih borb niso znane.

Kaj vsebuje žentlmenški agreement šte. 2

ŽENEVA, 12. aprila. Reuter poroča: Britanska vlada je naslovila noto na Društvo narodov, v kateri zahteva, da se vprašanje Abesinije uredi na prihodnjem sestanku svet. Društva narodov dne 9. maja t. l.

PARIZ, 12. aprila. Havas poroča: Pri pogajanjih med Londonom in Rimom se je doseglo med drugim soglasje v sledečih vprašanjih: Kar se tiče Sredozemskega morja se je ugotovilo to, kar je osnovano z žentlmenškim agreementom leta 1937, to je, da se obe državi obvezujeta, da druga drugi jamčita sigurnost in svobodo plovbe v tem morju, razen tega pa se bosta obvezovali od časa do časa o delih na tem morju. Kar se tiče Rdečega morja je bil dosežen sledeči sporazum: Italija bo priznala protektorat Velike Britanije nad Adenom in bosta obe

državi potrdili konvencijo Sueškega prekopca iz leta 1888, s katero se zadržuje neokrnjena svoboda plovbe vsem ladjam. Glede Palestine se je Italija obvezala, da ne bo s svoje strani storila ničesar, kar bi moglo motiti upravo in politiko Velike Britanije v tej zemlji, kar pomeni konec politike konkurence in propagande potom radija. Glede Libije se Italija obvezuje, da bo umaknila polovico svojih čet iz Libije, čim stopi omenjeni sporazum v veljavo. Velika Britanija pa se obvezuje glede Abesinije, da sproži čim prej pred Društvom narodov predlog, po katerem se oprostijo vsake obveznosti države, članice DN, po kateri ne smejo priznati italijanske kolonialnega cesarstva. Glede Španije pa predvideva sporazum, ki obvezuje obe državi, da spoštujeta status quo.

Britanski vojni minister Hore-Belisha v Rim in na Malto

RIM, 12. aprila. V tujakšnji krogih je zelo ugodno vplivala vest o angleški iniciativi glede angleškega priznanja v zadevi Abesinije. Listi poročajo v tej zvezi, da bo britanski vojni minister Ho-

re-Belisha v kratkem posetil Mussolinija v Rimu. Tej angleško italijanski manifestaciji prijateljstva bo sledil obisk vojne ministra Hore-Belisha na Malti.

Pabecki

Preveč na zemeljski način...

»Branik« piše v št. 9: »Soglašamo! »Straža v viharju« tožji v svoji številki od 31. 3. t. l.: »Človek bi se zjokal: toliko se dela, pridiga, govori, piše, organizira — pa zakaj ni boljše? Morda pa je preveč delamo, to se pravi, preveč na zemeljski način. Toliko delamo, pa je tako malo narejenega. Ali kaj hočemo, kaj moramo prav za prav narediti? Prenarediti duše!« V svojih nadaljnjih izvajanjih zastopa člankar stališče, da je mnogo preveč raznih društev, ki »perivajo človeka iz enega predala v drugega, iz ene organizacije v drugo«, pa se ne zavedajo ljudje, da je »družina najboljša bratovščina in župnija najboljšo društvo. Kar mi družini in verski občini v korist, je tudi katoliški in sploh vsaki skupnosti v škodo.« Tako je prav, samo naj se obrnejo viharji stražarji na pravi naslov. In kateri je pravi? Očividno tisti, ki goni katoliške vernike »iz enega predala v drugega«, pa zahteva od njih, da delajo »preveč na zemeljski način«. Da, da, družina in župnija! Če bi bilo samo to, potem bi me bila niti po mnenju viharjih stražarjev katoliška vera v opasnosti, potem bi bili lahko vsi Slovenci katoliški, slovenski, pa kljub temu jugoslovenski...

JRZ na Lopudu

Beograjsko »Vreme« zatrjuje, da HSS s silo ovira delo obč. odbornikov JRZ na Lopudu. Te odbornike JRZ vodi Pera Uccellini, sorodnik pokojnega škofa Uccellinija. S petimi tovariši je ustanovil organizacijo JRZ na Lopudu. Medtem pa so, kakor piše »Vreme«, odborniki HSS prepredili njihovo delovanje. Radi tega so se odborniki JRZ pritožili pri sreskem načelniku v Dubrovniku. Ta pa je, smatrajoč, da je pritožba žaljiva, kaznoval odbornike JRZ na kazen po 500 din. Radi tega je naslovila dubrovniška JRZ obširno pritožbo na sreski odbor JRZ.

Ivasjuk, strah in trepet Sarajeva

Iz Solnograda so poročali, da je bil tamkaj aretiran tamošnji policijski šef Ingomar. Nemška oblastva so ga pod močnim policijskim spremstvom odpremila v Nemčijo, kjer ga čaka kazen za razne stvari, ki jih je počenjal v Avstriji. Sarajevska »Jugosl. pošta« piše: »Pod tem imenom Ingomar se krije namreč zloglasni Ivasjuk, strah in trepet Sarajeva. On je namreč tamkaj v krvavih dneh vojske počenjal strašne stvari. Preganjal je vse, kar je srbsko in nacionalno. Pa tudi Hrvati in muslimani so trpeli pod udarci njegovega biča, padali so krvavi, poganjal jih je v zapore in pod večala. Vse, ki so le količkaj mislili na jugoslovenstvo ter na svobodo našega jugoslovenskega naroda: je strahovito pritiskal ter preganjal. Šef sarajevske policije Ivasjuk je zabeležen s krvavimi črkami v zgodovini osvobodilnih bojev našega naroda in naših krajev.«

Hrvatski mit XX. stoletja

Znano je delo idejnega usmerjevalca narodnega socializma A. Rosenberga pod naslovom »Mit XX. stol.«. Ta knjiga je bila, kakor znano, postavljena na indeks radi bojdašnjih »poganskih« nazorov. Zagrebški zdravnik dr. Ivan Sisarić, pisec znane »Knjige s sedmimi pečati« pa napoveduje sedaj, da pripravlja novo knjigo »Hrvatski mit XX. stoletja«. Dr. Sisarić pravi, da hoče s to novo knjigo »izlečiti hrvatskega pokvarjenega gospoda«. Velikega dela hrvatske inteligence,

Gospodarske beležke

Naše gorice, glasilo Vinarskega društva za dravsko banovino v Mariboru. Izšla je št. 2 s pestro vsebino. G. Pečovnik je napisal uvodni prispevek o »Vplivu trsne rezji na kakovost«. Sledi članek o »Cisternah k vinogradom« (I. Vesenjaki). Dr. A. Veble razpravlja o stanju vinogradništva v brežiškem srezu. Sledi še prispevek o vinogradu in kleti v februarju, o strokovnih težavah, zatem »Vprašanja in odgovori« ter »Oj zlata vinska kaplja ti...«.

Konkurzne zadeve. Pri mariborskem okrožnem sodišču bo dne 25. aprila t. l. zbor upnikov v zadevi konkurza trgovca Ivana Štiberca v Mariboru.

7.4 milijona din znaša čisti dobiček Prve hrvatske štedionice za leto 1937, napram 7.2, 7, 5.8 in 2.4 milijona din v prejšnjih štirih letih.

Kabel za tobak. Iz Beograda poročajo, da so 4 poljske tovarne predložile ministru pošte ponudbo, po kateri bi zgradili kabel Beograd-Maribor, za kompenzacijo pa bi nabavile v naši državi tobak.

Izvoz jajc v Nemčijo in Italijo. Te dni smo izvozili v Nemčijo 4 vagone jajc, v Italijo pa 2 vagona. Italijani so plačali za zaboje jajc v teži 54 do 55 kg franko Postojna 365 lir.

Italija je zvišala uvozno takso na kuro od 15 na 20 lir.

Prizad znižuje ceno pšenici. Znamo je, da kupuje Prizad pšenico po ceni, ki je nad pariteto Liverpool. Sedaj se je Prizad odločil, da zniža nakupne cene za pšenico, ki so sedaj naslednje: Tisa I 159 din, Begej 159, Donava kanal 155, Bačka, Banat, Baranja 158, Slavonija 153, Sava 147.50 din za 100 kg.

Sportna gibanja

Kdo je uganil

Za četrto kolo prvenstvenega tekmovanja LNP je bilo s strani čitateljev, naročnikov in prijateljev našega lista ogromno zanimanje. Naše uredništvo je prejelo 892 kuponov, od katerih pa je bilo 14 neveljavnih, ker so bili prepoznani oddani v naš nabiralnik. Tokrat naši tekmovalci niso bili stavljeni pred preveliko uganko in je večina prerokovala zmago SK Železničarja in Čakovačkega SK, dočim so bila mnenja glede izida tekme med ISSK Mariborom in Hermesom v Ljubljani različna. Tako je domnevalo zmago SK Železničarja v Mariboru 729 tekmovalcev, 106 jih je predvidelo zmago SK Kranja, 57 pa za neodločen rezultat. Za srečanje med Čakovačkim SK in SK Celje v Čakovcu so naši tekmovalci v ogromni večini (875) napovedali poraz SK Celje, le 11 jih je predvidevalo zmago SK Celje, 6 pa neodločen rezultat. Zmago ISSK Maribora v Ljubljani je prerokovalo 517 tekmovalcev, 324 je bilo za zmago SK Hermesa, ostali pa na neodločen rezultat. Tudi v četrtem kolu prvenstvenega tekmovanja ni nihče točno zadel vseh treh rezultatov, pač pa smo prejeli 4 kupone, na katerih so bili označeni naslednji rezultati: SK Železničar: SK Kranj 2:1, Čakovački SK: SK Celje 3:1, ISSK Maribor: SK Hermes 2:2. Navedene rezultate so predvidevali Franc Kolman, strojevodja, Maribor, Magdalenska ulica; Oskar Mezgec, dijak, Maribor, Wolfova ulica, Henrik Košenina, privatni uradnik, Maribor, Tržaška cesta, in Stan ko Škof, dijak, Maribor, Smetanova ulica.

Ker so vsi navedeni gospodje predvidevali povsem enake rezultate, je moral odločiti posamezne nagrade žreb, ki je izpadel takole:

Prvo darilo, velikonočno šunko, darilo tvrdke Jos. Benko, tovarna mesnih izdelkov v Murski Soboti, prodajalna Maribor, Gosposka ulica 1 in Aleksandrova cesta 19 prejme Henrik Košenina, Maribor, Tržaška cesta.

Drugo: Praktično darilo tvrdke J. Trpin, manufakturna in tekstilna trgovina, Maribor, Vetrinjska ulica dobi Mezgec

tako zatrjuje Sisarič, se je polastil dlakoparski duh in se je radi tega pretvoril v neke vrste »pokvarjenega gospoda«. In g. Sisarič se, kakor vidimo, pripravlja, da kot zdravnik to pokvarjenost izleči ter odstrani.

Sličice s plebiscitnega glasovanja v Gradcu

I.

Kamor sega oko, vse v nešteti zastavah in zastavicah. Graški kolodvor krasí na desettisoče malih zastavic. Skoro ne vidiš zida. Tam okoli Gradca so celo na strehah z apnom začrtana volilna gesla, kakor na primer »En narod, ena država, en voditelj« ali pa »Zahvalimo se voditelju A. Hitlerju«. Gradec, ta stara trdnjava velenemške misli, se je že v jutranjih urah močno razgibal. Vse je hitelo na volišča h glasovanju. Tako da so dopoldne Gradčani že v pretežni večini opravili svojo dolžnost. Po izložbah vidiš Hitlerjeve slike, znana plebiscitna gesla, v izložbah knjigarn znana narodno socialistična idejna dela, med njimi tudi najnovejše pod naslovom »A. Hitler in seiner Heimat«, v katerem se s slikami in obširnimi besedilom prikazuje nedavni dogodki v Avstriji. Vsem po ulicah se nekako mudi. Zdi se, ko da bi se vsakdo bal, da bi zamudil čas glasovanja. Na pročelju številnih hiš visijo ogromne slike A. Hitlerja in le na prstih nekaj rok bi mogel sešteti hiše, kjer ni zadnje okno okrašeno z malimi zastavicami. Na mnogih poslopjih so razobešene velike narodno socialistične zastave, druga ob drugi, vse iste višine in dolžine. Posebno bogato okrašena je škofijska palača, semenišče in poslopje mestnega župnišča, vrh stolpa stolnice pa plapolja v rdečem morju hitlerjevskih zastav belo-rumena papeževa zastava. Škof Pavlikovski je že v dopoldanskih urah opravil svojo dolžnost in se je odpeljal z avtomobilom na volišče, kjer je oddal svoj »da« za A. Hitlerja. Prav tako se je korporativno udeležila glasovanja tudi ostala graška duhovščina. Semenišniki, pa tudi drugi mlajši duhovniki, so se podali na volišče z znakom kljukastega križa, Hitlerjevo plaketo in s plavicami v gumbnici. Le graške nune niso mogle s tako naglico opraviti v dopoldanskih urah svoje glasovalne dolžnosti in so rajši počakale popoldneva, ko so jih hitlerjevski agitatorji v avtomobilih prevajali na mesta glasovanja. Gradčani so motrili te vožnje s pikrim izrazom dobre volje ter veselega razpoloženja.

II.

Tam na A. Hitlerjevem trgu se slučajno zapletemo v razgovor s starejšo žensko. Bila je še nedavno fanatična legitimistka. Je pobožna ženica, ki je, kakor številni drugi, verovala, da bodo narodni socialisti vse duhovnike pobesili po bližnjih kandelabrih. Tako so govorili njej in drugim, pa je ob tem pripomnila: Sedaj pa nič tega. Vidite, kako ljudje slabo mislijo. A. Hitler je vendar dober človek. Sam je bil delavec in se je povzpел visoko. V cerkev sem šla in razmišljala, ali naj dam svoj glas A. Hitlerju. In tam me je obšlo kakor razsvetljenje: Kako bi mogla po svoji vesti reči »ne«, ko je tako dober in preprost. Zadnjič, ko je bil v Gradcu, je vstal že pred 5. uro zjutraj in si sam ogledal Schlossberg. Med potjo na Schlossberg je vsakogar ustavil ter se z njim prijazno in ljubeznivo razgovarjal.

III.

Že po 9. uri dopoldne se zbira na Glavnem trgu v Gradcu, sedaj na A. Hitlerjevem trgu, množica ljudi. Čakajo prihoda Nemcev, nemških državljanov iz Jugoslavije. Pred kolodvorom je postavljen slavnostni govorni oder za sprejem.

Oskar, Maribor, Wolfova ulica.

Tretje: Tromesečno naročnino »Večernika«, darilo naše uprave, prejme Stanko Škof, Maribor, Smetanova ulica.

Vsem navedenim gospodom so darila na razpolago v našem uredništvu pri sportnem referentu g. M. Korenu.

Jutri bomo objavili kupon št. 5, in sicer za peto kolo prvenstvenega tekmovanja LNP, ki bo v nedeljo 17. aprila. Razpored petega kola je naslednji: V Mariboru SK Železničar:ISSK Maribor, v Kranju SK Kranj:SK Celje in v Ljubljani Hermes:Čakovački SK.

Zadevni kupon bomo objavili samo enkrat, in sicer v naši jutrišnji številki ter opozarjamo cenj. naročnike, čitatele in prijatelje našega lista, naj si kupone pravočasno preskrbijo.

Za celi dve uri se je zakasnil sprejem na trgu pred rotovžem. Množica pa navzlic vetrovnemu in hladnemu vremenu vztraja ter od ure do ure narašča. Toplo pozdravljeni se pripeljejo v posebnih tovornih avtomobilih godbeniki skupine legionarjev, ki so se pred plebiscitom vrnili v Gradec. Godba svira, ob pojavu prve skupine inozemskih Nemcev zaorijo pozdravni klici v smislu znanih plebiscitnih gesel. Okoli 2500 je teh naših nemških državljanov, pred vsako skupino nosijo table z označbo kraja. Prvi so Zagrebčani, na tabli napis »Zagreb«, sledi druga skupina iz Celja. Pred to skupino nosijo dve tabli. Ena je večja, druga je manjša. Na večji beremo napis »Cilli«, na manjši pa »Celje«. Sledi mariborska skupina s tablo »Maribor«, in končno beograjska skupina s tablo »Beograd«. Vzklikanju ni ne konca ne kraja, z rotovža, s katerega vihrajo poleg hitlerjevskih zastav tudi jugoslovenska in madžarska zastava, govorijo množici. Nad rotovžskim balkonom žarita v blesku žaric veliki začelnici A. O. (Auslandsorganisation), sredi številnih zastav ob strani pa vidiš tudi beli zastavi z začelnicama A. O. v sredini na črnem ozadju. Izvrstnost organizacije A. O. se je tudi v Gradcu polno izpričala, le na mestu glasovanja na Bismarckovem trgu se je pokazal nedostatek, ker so vse inozemske Nemce dirigirali h glasovanju semkaj, pa so morali dolgo čakati na mrazu, dokler niso posameznih skupin odpremili na drugo glasovališče v rotovško poslopje. Zvečer je bil v »Annensäle« pri kolodvoru prijateljski večer v čast inozemskim Nemcem, ki so se ob 20. uri odpeljali iz Gradca nazaj v Jugoslavijo in sicer v petih posebnih brzovlakih. V enem je bila mariborska skupina, v dveh zagrebška, v ostalih dveh pa beograjska skupina.

IV.

Plebiscitna propaganda na dan plebiscitnega glasovanja je tudi v Gradcu pokazala svojevrstno propagandno ter agitačno tehniko. Zadnji dan so se pojavili v nekaterih izložbah odtisi dveh čekov, glasečih se na 500.000 šilingov, ki naj jih je 9. in 10. marca nakazal predstavnik dunajskega židovstva Friedman glavnemu akterju domovinske fronte ministru Zernattu. S posebnim užitkom pa se ustavljajo ljudje pred šaljivimi osmrtnicami, ki naznanjajo pokop bivše domovinske fronte. Med podpisniki teh humorističnih osmrtnic se nahaja poleg Schuschnigga, bivšega štajerskega deželnega glavarja dr. Stepana in Starhemberga tudi nadvojvoda Oto.

Po mestu pa stopajo neprekinjeno oddelki SA, SS, moške in ženske hitlerjevske mladine z narodno socialističnimi prapori na čelu. Pred posameznimi skupinami stopa godba, ki svira neprestano. Med odmori pa vzklikajo v zboru gesla plebiscitne propagande. Skupina se vrsti za skupino in krožijo po mestu. Že rano popoldan pa se zgrinja na trgu pred rotovžem množica, ki radovedno čaka na izid glasovanja. Ob razglasitvi se vsa ta množica razmaja kakor v opojnem veselju, ki se kar noče poleči in pomiriti.

Opazili pa smo, da ne dvigajo Gradčani več rok h pozdravu s toliko strumnostjo, prizadevnostjo, kakor prve dni po priključitvi. Prazničnost po 10. aprilu mineva. Prihaja resnoba življenja, delo, vsakdanje življenjske skrbi.

Iz Mislinjske daline

Učiteljsko zborovanje. Preteklo soboto so zborovali v Slovenjgradcu učitelji slovenjgraškega sreza. Zborovanje je bilo izredno dobro obiskano. Razpravljali so o važnih stanovskih zadevah.

Smrtna kosa. Po kratkem bolehanju je umrl g. Franc Konrad, dolgoletni postajenačelnik v Gor. Doliču. Pokojnik je bil vesten uradnik, kot vpokojenec pa si je pridobil sloves zelo priljubljenega družabnika. Blag mu spomin!

Huda luknja, znana podzemeljska jama, bo ob toplejših dnevih zopet postala priljubljena izletna točka. Vsako leto prihaja sem mnogo izletnikov. Dohod v jamo in tudi notranjost sama pa sta potreb-

Razne vesti

Novo nacionalistično akademsko društvo. Senat ljubljanske univerze je odobril te dni pravila novega nacionalističnega akademskega društva, ki se imenuje »Jugoslovensko napredno akademsko društvo Jugoslavija«.

V Beograd je prišel poljski prometni minister Julius Ulrych, ki vrača s tem svoječasi obisk našega prometnega ministra dr. Spahe v Varšavi. V Beogradu bo imel več konferenc z našim prometnim ministrom.

A. Pribičević odstopil. Tajništvo bivše SDS v Zagrebu je izdalo službeno obvestilo, da je Adam Pribičević, predsednik bivše SDS odstopil s predsedniškega mesta, katera funkcija je sedaj prenešana na glavni odbor bivše SDS.

Mednarodni šahovski turnir v Ljubljani se je pričel včeraj dopoldne v dvorani Kazine. V prvem kolu, ki je bilo včeraj, so bili rezultati naslednji: dr. Tartakower:Furlani remis, Szabo je porazil Nedeljkovića, dr. Vidmar star.:Vidmar ml. sta remizirala. Prav tako sta remizirala Preinfalk in Foltys, Kostić in dr. Astaloš, Steiner in Pirc ter Bröder in Tot, dočim je dr. Trifunović zmagal nad Sorlijem. Stanje po prvem kolu: Szabo in dr. Trifunović 1, Nedeljković in Sorli 0, vsi ostali po pol točke. Danes je drugo kolo, in sicer Furlani:Nedeljković, Tot: Szabo, Sorli:Bröder, Pirc:dr. Trifunović, dr. Astaloš:Steiner, Vidmar ml.:Kostić, Foltys:dr. Vidmar, dr. Tartakower:Preinfalk.

na nekaterih nujnih popravil, katere bi naj zainteresiranci čim prej uredili.

Boljših železniških zvez čakajo ljudje na progi Velenje - Dravograd. Sicer se obljublja za sezono nove zveze, ki pa ne bodo povsem ustrezale željam zainteresirancev.

Plujske novice

V Polenškaku pri Pljuju so se doslej še neznani storilci vtihotapili v tamošnjo župno cerkev, v katero so prišli skozi stranska vrata, ki so jih s silo odprli. Storičci so s silo odprli tabernakelj, iz katerega so ukradli razne predmete, razen tega mašne knjige in oltarne prie. Nato so se še splazili v sakristijo, od koder so ukradli srebrni kelih ter nekatere dragocene mašne knjige. S plenom so storičci izginili in je cerkvenik zjutraj našel le nekaj hostij, ki so bile raztresene po cerkvi. O drznem vlomu je bila obveščena tudi mariborska policija in se je podal na kraj vloma policijski daktioskop g. Grobin s policijskim psom, vendar pa ni mogel najti nobenega sledu, ker je bila vsaka sled zabrisana po ljudeh, ki so obiskali cerkev. Oblastva menijo, da je vlom izvršila organizirana tatinska skupina in se vršijo obširne poizvedbe, da se zadeva razjasni. Škodo cenijo na okoli 12.000 dinarjev.

Novice z Murskega polja

Velik ogenj je nastal na Krapju pri posestniku Novaku. Ogenj se je radi silnega vetra naglo širil. Gasilci so preprečili, da ni ogenj zajel še sosedov. Domnevajo, da je ogenj nastal po deci, ki je streljala s karbidom.

Vlomilci so vdrli v vilo gospe Rosenberg na Kamenščaku. Odnegli so posteljnino in nekaj masti. Lastnica trpi škodo za 6.000 Din.

V Ljutomeru je umrla v cvetu mladostki gdč. Milena Pajnhartova, dobra Sokolica in bivša podnačelnica. Na zadnji poti so jo spremljali številni Sokoli in Sokolice.

Znani atlet Čika Sava, ki je obnem velik dobrotnik šolske mladine, se mudi zadnje čase v neposredni ljubtomerski okolici. Pretežni del svojih dohodkov da v dobre namene, za sebe obdrži le po 50 Din.

NAROBÉ.

A: »Zakaj ste tako žalostni? Tudi jaz sem bil nekoč sluga v hotelu, zdaj sem pa lastnik hotela.«

B: »Toda jaz sem bil prvotno lastnik hotela, zdaj sem pa hotelski sluga...«

Mariborske in okoliške novice

Mariborski delavci se priključujejo protituberkulozni akciji

Sinoči je bila v dvorani Delavske zbornice konferenca obratnih zaupnikov mariborskih tvornic, ki jo je sklicala tukajšnja agilno delujoča Protituberkulozna liga. Konferenco je otvoril in vodil predsednik tuk. Protituberkulozne lige sanitetni inšpektor dr. Jurečko. Konferenci so prisostvovali obratni zaupniki vseh večjih industrijskih tvornic Maribora in bližnje okolice. Po zornem posvetovanju ter temeljti diskusiji so navzoči obratni zaupniki soglasno izrekli pripravljenost, da sodelujejo pri letošnji organizaciji Protituberkulozne tedna in prvi volovici meseca maja. Tudi so izrazili

obratni zaupniki pripravljenost, da se da tukajšnji Protituberkulozni ligi za časa protituberkulozne tedna na razpolago 1 din od delavca kot enkratni mezdní odtegljaj v svrhu omogočenja pobiranja jetike. Če upoštevamo razmeroma nizke mezde našega delavstva, moramo izreči tej pripravljenosti za pomoč in sodelovanje najtoplejše priznanje. Obenem so navzoči obratni zaupniki izvolili načelnika obratnih zaupnikov v tvornici Hutter in drug. g. Stanka Kokolja kot zastopnika delavstva v odbor tukajšnje Protituberkulozne lige.

70 letnica Vatovčeve mame

Danes v torek 12. t. m. obhaja v krogu dragih svojcev 70-letnico rojstva blaga žena in vzorna mama gospa Alojzija Vatovec. Slavljena je rodom iz nacionalno zavednega in prebujenega Solkana pri Gorici, kjer je preživela svojo mladost v krogu znane narodne Draščekove rodbine. Pozneje jo je vodila življenjska pot ob strani pokojnega moža v Kormin, Gradiško ob Soči in končno nazaj v sončno Gorico, kamor se je preselila s svojimi otroci, da jim nudi možnost šolske vzgoje v narodnem jeziku in narodnem duhu, česar v Gradiški ni bilo, četrta je morala radi tega živeti z možem v dvojnem gospodinjstvu. Prišla je vojna vihra, ki je pregnala toliko gorških rodbin z rodne grude. Tudi Vatovčeva mama je morala zapustiti ljubljeno Gorico ter se je z mlajšimi otroci naselila v Mariboru, kjer je sedaj čakala sedmi »križ«, ki ga pa prenaša z mladostno čilostjo in svežostjo. Nikdar ne miruje, vedno je pri delu, brez katerega ji ni obstanja. Svojim otrokom je vcepljala duha narodne zavednosti in je najstarejši Rajko orožniški kapetan v Murski Soboti, hčerka Ana poštna kontrolorka v Mariboru pri kolodvorski pošti, sin Fran glavni urednik »Večernika«, najmlajši sin Bogdan pa gradbenik.

Vatovčeva mama pa ni samo zgled neumorne delavnosti, ampak jo odlikuje tudi izredno dobro, usmiljeno srce, ki je vedno odprto za vse, ki se zatečejo k njej za pomoč in dobro besedo. Nikogar ni, ki bi lahko dejal, da je potkal na vrata Vatovčeve mame, pa da bi odšel praznih rok. Dobra dela usmiljenja so njeno največje zadoščenje. Vatovčevi mami, ki bo prav gotovo malo huda na nas, ker smo ji napisali te besede, kar se upira njenj skromnosti, želimo ob 70letnici, ki jo obhaja danes v krogu ljubljenih svojcev, da bi ji bilo naklonjeno še dolgo, dolgo živeti v sreči, zdravju in zadovoljstvu v krogu dragih svojcev, za katerih dobro nenehno utripa njeno zlato materino srce.

Posedstva iz rok v roke. Marija Riedlova je prodala policijskemu uradniku Antonu Kunstu in strojevodju državnih železnic Francu Matušu hišo in parcelo Ob železnici 14 za 112.000 dinarjev. — Trgovca in hišni posestnik Rudolf Povh je kupil od Marije Kresevičeve parcelo v magdalenskem predmestju za 65.500 dinarjev. — Banovinska vinarska in sadjarska šola je prodala mestnemu šolskemu nadzorniku Aleksandru Altu 750 m² veliko parcelo v koroškem predmestju za 65.250 dinarjev.

Klic po pomoč. Prejeli smo s prošnjo za objavo: Slama je prizadela vsej okolici usoden udarec. Pokvarila je zgodnje sadje, posebno marelice, breskve, češnje in češplje. Škoda gre v težke stotisočake. Kdo nam bo pomagal.

Ruska matica v Mariboru je imela dne 9. t. m. svoj redni občni zbor, ki mu je predsedoval g. Zaharov. Izbrana poročila o marljivem delovanju v pretekli poslovní dobi so podali predsednik prof. Sokolov, tajnik in knjižničar Akifijev in blagajnik Kramarenko. Posebno lepo se je razvijala knjižnica, stalno je delovala šola za ruske otroke, ki jih vodi ga. Volkova. Prav tako so lepo uspeli tečaji za Slovence, ki jih vodi prof. Sokolov. Tudi je bilo več poučnih predavanj, razen te-

ga lepo uspela božičnica za rusko dečo in tradicionalni ruski koncertni večer. Pri volitvah so bili izvoljeni soglasno v matični odbor gg. prof. Sokolov predsednik, B. Nolde podpredsednik, Zaharov tajnik, Kramarenko blagajnik. Odborniki: kapetan Vasiljev, Bikov, inž. Minajev in Malcev. V nadzornem odboru so gg. Glebov, Akaro in Kviatkovski.

Mešarske stojnice in prodajalnice bodo na velikonočni nedeljo zaprte, odprte pa na velikonočni ponedeljek kakor običajno na praznik.

Velikonočne koroške razglednice mariborske podružnice Branibora dobite po dinarju v knjigarnah in trafikah. Kupujte, podpirajte narodnoobrambno delo!

Pozor gospodinj! Pristne tržanske pince, holandski mlečni kruh, sladki kmečki kruh priporoča pekarna Rakuša, Koroška cesta 24.

Delavsko pevsko društvo »Enakost« priredi dne 18. t. m. pevski koncert v dvorani Sokolskega doma v Limbušu. Na sporedu so narodne in umetne pesmi. Začetek ob 16. uri. Ljubitelji petja in pevska društva vabimo. Odbor.

Društvo hišnih posestnikov v Mariboru sporoča svojim članom, da se je na rednem občnem zboru dne 27. marca 1938 izvoljeni novi odbor na svoji seji dne 6. aprila 1938 konstituiral sledeče: Meglič Otmar, predsednik, Sax Hinko, podpredsednik, dr. Marin Vilko, tajnik, Merčun Makso, blagajnik.

Železničarska nabavljalna zadruga sklicuje za torek dne 12. aprila 1938 ob 7. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma članski sestanek z važnim dnevnim redom. Vsi člani se vabijo k polnoštevilni udeležbi.

Prijavite se čim prej pri Putniku za velikonočne izlete na Dunaj, v Gradec in na naš Jadran.

Smuka na Pohorju! Poročajo nam, da je zapadlo okrog Senjorjevega doma 30 cm pršiča na podlagi od 20 cm. Temperatura — 8 C, vetrovno. Smuka dobra! Pohitite za praznike na Senjorjev dom!

Člani(-ce) Nabavljalne zadruge državnih uslužbencev, stanujoči v II. in III. mestnem okraju (II. volilna edinica) so vabljeni na člansko zborovanje, ki se vrši v sredo dne 13. t. m. ob pol 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma (drugo nadstropje) v svrhu poročila in sklepanja o postavitvi delegatov in namestnikov za predstoječe volitve.

»Konzul« je še vedno v kehi. »Konzul« Edgar Klaus je še vedno v policijskih zaporih, kjer čaka nadaljnjih ukrepov oblasti. »Konzul« uživa hrano kakor drugi jetniki ter si ne more dobaviti hrane od zunaj, ker je brez vsakega dinarja. Ko so ga pripeljali iz zaporov tukajšnje- ga okrožnega sodišča zopet v odgonske prostore pri »Grafu«, so mu nekatere oboževalke še dobavile hrano. To pa je trajalo le nekaj dni, ker so mislile, da bo »konzul« izpuščen na svobodo. Ko pa so se prepričale, da to ne bo tako kmalu, so »konzula« pustile na cedilu. Preiskava se nadaljuje in vodijo sedaj oblasti korespondenco z nekaterimi policijskimi ravnateljstvi v Evropi v svrhu točne ugotovitve identitete »konzula« Edgaria Klause.

Velikonočni tržni dan bo v smislu tržnega reda samo veliki četrtek 14. t. m., tako da odpadeta tržna dneva veliko sredo in veliko soboto.

Bevardijeva mati izpuščena. Iz tukajšnjih sodnih zaporov je bila izpuščena na

Simon Viher

V 79. letu svoje dobe je preminil vpo-kojeni nadučitelj in hišni posestnik Simon Viher. Ranjki spada v vrsto zaslužnih narodnih šolskih vzgojiteljev ter neustrašnih narodnih delavcev. Za svoje številne zasluge je postal deležen častnega občanstva občine Vuzenica ter odlikovanja z redom sv. Save IV. razreda. Pokojni Viher se je rodil leta 1859 v Hočah. Leta 1880 je dovršil učiteljske v Mariboru, nakar je učiteljeval pri Sv. Lovrencu in v Ribnici na Pohorju. Od leta 1890 do 1924 pa je bil nadučitelj v Vuzenici. Neutrudno je bilo njegovo delovanje v narodnem, gospodarskem in prosvetnem oziru. Bil je soustanovitelj gasilskega društva, hranilnice in tamkajšnje podružnice CMD. Blagi pokojnik je bil vzor narodnjaka in zavednega vzgojitelja, ki je naši obmejni mladini vcepljal čut narodne zavesti in zvestobe. Ohranimo zaslužnemu možu svetel spomin, žalujočim preostalim pa naše iskreno sočutje!

Pozor!!!

Žrebanje pred durmi!

Jutri (13. t. m.) se prične novo kolo državne razredne loterije.

Kdor še nima srečke, se naj nemudoma in zaupljivo obrne do naše hiše sreče in pooblašene glavne kolekture

Beziak - Maribor

Gosposka ulica 25

telefon 20-97

Cela srečka stane Din 200.—, polovica Din 100.— in četrtinka Din 50.—

svobodo 47letna Pavla Bevardijeva, ki je bila svojčas aretirana v zvezi z dvojnim umorom pri Sv. Bolfenku. Bevardijeva, ki je mati morilca Ivana Bevardija, je bila, kakor smo že poročali, osumljena, da je vedela, da sta njen sin in Ivan Šajteg zakopala ukradene predmete pokojnega Dolničarja in Gorupove v hlevu njenega stanovanja v Spodnjem Radvanju. Preiskava, ki je trajala 7 tednov, pa ni mogla izkazati njene krivde v zvezi z dvojnim umorom, tako da se je nadaljnje postopanje ustavilo in so Bevardijevo izpustili iz zaporov.

Pomlad na Jadranu! Za Veliko noč prireja »Putnik« izlet v Split in na kaštelansko riviero od 15. do 19. aprila. Vožnja z brzovlakom in popolna prvovrstna preskrba le Din 540.—. Divne obmorske pokrajine v čaru pomladanskega cvetja Vas vabijo! Takojšnje prijave pri »Putniku« Maribor-Celje-Ptuj.

Velikonočna številka

nudi vsako leto našim pridobitnim ter poslovnim krogom dragoceno insercijsko konjunkturo,

izkoristite ugodno priliko!

„VEČERNIKOVA“

velikonočna številka v povečanem obsegu in nakladi ostane radi praznikov tri dni aktualna ter bo do slednje podrobnosti zanimala vse kroge naših čitateljev. Oglase za to številko sprejema **uprava »Večernika« Grajski trg 7/I** do petka 15. aprila do 18. ure. V izjemnih slučajih še v **soboto 16. aprila do 9. ure dop.**

IZ NARODNE SKUPŠČINE.

Prvi poslanec: »Nisem Vas še videl, da bi odprli v narodni skupščini usta.«
Drugi poslanec: »Ni res! Saj vselej zeham, kadar vi govorite!«

Mlad zakon.

A: »Kako se je tvoji soprogi posrečilo prvo kosilo?«
B: »Ne sprašuj. Celo kuharska knjiga se ji je prismočila.«

Kino

Kino Union. Najboljše filmsko delo »Dobra zemlja« v nemškem jeziku, Luise Reiner in Paul Muni.

Narodno gledališče

Torek, 12. aprila ob 20. uri: »Dva tucata rdečih rož«. Red A.

Veliki teden v gledališču. Nocoj, v torek je do velikonočne nedelje zadnja predstava »Dva tucata rdečih rož« za red A. — Ves ostali teden pa služi obsežnim pripravam za veličastno velikonočno premiero »Slehnika«.

Hoffmannsthal-Zupančičev »Slehnika« prvič v mariborskem gledališču. »Slehnika« so sicer že igrali v Mariboru, toda v drugačni obliki. »Slehnika« pa, kakor ga je po Hoffmannsthalu priredil Oton Zupančič, se v svoji vsebinski in vnanji veličastnosti v režiji J. Koviča in v glasbeni prireditvi vojnega kapelnika J. Jiranke vpripori prvič na posebno prirejenem odru Narodnega gledališča.

O tem in onem

Šola za japonske neveste

Praktični Japonci posnemajo Nemce v rajhu. Žena znanega japonskega politika je ustanovila šolo, ki sprejema samo neveste. Učiteljice jih privajajo k skrajni štednji, učijo jih spravljanja cvetja v vaze, pisanja pisem, vzgoje otrok, z njimi telovadijo in kuhajo japonska in evropska jedila. Šola se na željo zaveže dekletom, da jim preskrbi primerne ženinne. računajoč s tem, da so spretno gospodinjne povsod dobrodošle.

Električno oko

so izumili Amerikanci. Kakor sedaj lahko vpijemo na daljavo, bomo v bodoče lahko gledali na kilometre in še več razdalje. Dosedanji aparatj so bili pomanjkljivi tako v velikosti slik in barv. Novi izum pa omogoča slike v prirodni velikosti in živih barvah. Izumitelji trdijo, da bo sedaj vprašanje gledanja v daljavo po vzorcu govorenja po telefonu v kratkem času rešeno. Potem se torej s svojimi prijatelji v tujini ne bomo samo razgovarjali, marveč tudi gledali. Lepo, kaj?

Čez noč so obogateli

V deželi Oranju v Južni Afriki so odkrili 200 km dolgo in 96 km široko zlato žilo. Tamkajšnji prebivalci so doslej živeli zelo siromašno življenje, ker so se morali ukvarjati le z napornim delom na ne preveč rodovitnem polju. Tako rekoč čez noč pa se jim je sreča nasmehnila kajti za odkup zemljišča, pod katerim se vleče dragocena zlata žila, so dobili bajne vsote.

Kako se Kitajci maščujejo

Kitajci so na ozemlju francoske koncesije v Šanghaju ubili izdajatelja nekega kitajskega lista, ker se je bil udeležal Japoncem. Odsekali so mu glavo in jo obesili na kandelaber. Zraven so pritrdili listek z napisom, da je to plačilo za njegovo izdajstvo. Ubiti je neki Čaj, ki je bil znan kot prijatelj Japoncev.

Mar vam je znano

da je v svetovni vojni pomrlo 13 milijonov ljudi;
da je najmanjša država v Evropi Monako, ki meri le 22 kv. km;
da govori prebivalstvo sveta okrog 1000 različnih jezikov;
da je španski pesnik Lope de Vega napisal 1500 različnih gledaliških iger;
da je Napoleon potreboval le 12 let, da je napredoval od stotnika do cesarja.

Tako!

Urša: »Poglej, možek, na temle prostoru v našem vrtu naju je presenetil moj oče, ko si mi dal prvi poljub.«
Jožko: »Takrat bi mi bil moral prisoliti zaušnico in ven vreči.«

Podedovano.

A: »Odkod ima vaš sinček nadarjenost za glaslo?«
B: »Zenin njegove dojlje je bil trobentač.«

AGFA BILLY-CLACK

z vdelano rumenico.

samo
= din 199.-Dva ISOCHROM drobnnozrnata
filma. Vsak film za 16 posnetkov

DOBIVA SE V VSEH FOTOTRGOVINAH.

Politična obzreje

Šimrakovci, Križarji, »Belgijci«

»Obzor« z dne 9. t. m. se izčrpno peča z odnošaji v vrstah katoliških organizacij in katoliških krogov v Jugoslaviji. Pravi, da se v zadnjem času opaža pri nas vse večje diferenciranje med posameznimi strujami v katoliških vrstah. Znano je, da obstojajo v političnem oziru gotove razlike med skupinami okoli zagrebške »Hrvatske straže« ter sarajevskega »Katoliškega tednika«, organa sarajevskega nadškofa dr. Šarića. Razlika je v tem, ker smatra »Katoliški tednik« v Sarajevu, da mora biti katoliška cerkev v današnjih časih popolnoma ter brezpogojno na dr. Mačkov strani, dokler vodi Maček sedanjo politiko. »Hrvatska straža« (Šimrakovci), četudi podpira dr. Mačkov pokret, pa meni, da morajo zadržati katoliški krog čim bolj svobodne roke. Razen tega pa obstojajo še razne socialne struje v katoliških vrstah, ki se razlikujejo med seboj v metodah akcije, če že ne v končnih ciljih. Tako vodi skupina »Križarjevi«, ki ji načeljuje zagrebški odvetnik dr. Protulipac, neodvisno od skupine okoli »Hrvatske straže« svojo akcijo, ki je po zatrdanju njenih predstavnikov izvenstrankarska. Tudi »Križarji« menijo, da je treba danes biti brezpogojno na strani dr. Mačka in hrvatskega narodnega pokreta. Ideološke razlike so se pokazale med obema skupinama (Križarji, Hrv. straža) tudi ob vprašanju »anšlusa«. Organi križarskega pokreta so simpatično pozdravili avstrijsko priključitev, dočim je zavzela »Hrvatska straža« napram temu kritično stališče. V zadnjem času pa se zdi, da kaže gotovo aktivnost tudi neka skupina zagrebških jezuitov. To skupino označujejo kot »belgijsko«, ker so njeni člani končali svoje študije v Belgiji oziroma ki so bili tamkaj delj časa nameščeni v duhovniški službi. Ta belgijska skupina jezuitov je popolnoma pod vplivom belgijskih političnih razmer, ki jih želi uveljaviti tudi pri nas. Iz njenih vrst se je sprožila zanimiva misel, da ne smejo biti na čelu katoliških organizacij laiki, ki so starejši kakor 30 let. Ta zahteva je v praksi naperjena tudi proti vodstvu »Križarjev« in ni izključena možnost trenja med »Belgijci« in »Križarji«. »Obzor« meni, da ne bo mogoče lahko odstraniti teh trenj, ker so se načelnim nasprotjem priključila tudi osebna nasprotstva.

Spomnite se CMD!

Zacota v vezih

Carica Katarina pa je bila preveč strastna žena in tudi odločna, da bi se pu stila od kogarkoli omejevali v svojih privatnih zahtevah. Dan za dnem je postajala proti grofu Orlovu hladnejša in kmalu nato, da bi se ga iznebila, ga je poslala v Moskvo, kjer je prav ta čas začela razsajati kuga; grof bi moral urediti zdravstvo. Tako poslanstvo ljubimcu res ni bilo prijetno.

Istočasno pa je poklicala Katarina Potemkina s Švedskega.

Mladi mož, ki se je odlikoval tako z uglašenim vedenjem, kakor s svojo bistro umnostjo, z odločnostjo, kakor s spretnostjo v diplomatskih in vojaških vprašanjih, je postal kmalu caričin ljubljenelec in prva oseba na dvoru.

Ko pa se je po daljšem času vrnil grof Orlov iz Moskve, se mu je carica prav hladno zahvalila za dobro opravljeno službo.

Beg iz ruskega ujetništva

(Po svojih doživljajih napisal: J. Petré.)

Brezskrbno sem stopal, saj se mi ni bilo treba bati, da bi me zopet ujeli. Mračilo se je že, a zdelo se mi je, da se mi mesto sproti odmika. Sicer sem srečaval manjše kolibice ob cesti, a ni se mi dalo, da bi nadlegoval uboge ljudi za prenočišče. Raiši sem hitel dalje. Hodil sem še vso noč in ves drugi dan.

Zjutraj sem srečal karavano s kamelami, a malo sem se menil za vse, kar se je krog mene godilo. Od lakote se mi je kar temnilo pred očmi. Pozno v popoldne sem prišel do prvih vasi. Stopil sem v vaško čajarno ter vprašal, če si morem za ruski denar česa naročiti. Trgovci je imel največ ruskega denarja, zato sem kmalu imel pred seboj čaja, rozin, kruha in orehovih jedrc.

Okrepčan sem zapustil čajarno. Srečaval sem vedno več ljudi. Radovedno so se ustavljali in me ogledovali. Tedaj sem oblekel kirgiški plašč, ki sem ga nosil s seboj, da bi ne vzbujal prevelike pozornosti. Takoj je bilo bolje, zanimanje je ponehalo.

Naposled sem prispel v mesto Kašgar. Na nasprotnem hribu sem zagledal nekaj trdnjavi podobnega. Takoj sem si mislil, da je to grad onega kana. Brž sem se zagnal po ulici navzgor. Pri velikih vratih me je ustavil sluga. Predstavil sem se mu za džermana. Začuden je ponovil besedo, nekaj zagodrnjal ter mi namignil, naj počakam. Kmalu se je prikazal drugi sluga, me nagovoril po rusko in vprašal, od kod prihajam.

— Iz Taškenta.

Povedel me je s seboj ter mi pojasnil, da gospoda ni doma in se vrne šele okrog četrte ure. Pripeljal me je na velik koridor ter mi vzel sesti na mehke blazine na tleh. Nato je odšel, kmalu pa mi je prinesel oparjen riž z mesom, čaj, sladkor in kruh. Toliko vsega, da bi zadostovalo dvema.

Vse je bilo pripravljeno, zelo okusno. Zato sem se pošteno lotil jela. Samemu sebi sem se pozneje čudil, koliko sem popravil. Prinesel mi je še turško pipo, iz katere sem vlekel, da so se delali oči oblaki dima. Ker je bil ta sluga edini v gradu, ki je govoril rusčino, sem kmalu izvedel od njega vse, kar sem hotel vedeti.

Ob navedeni uri se je vrnil gospodar, ki pa se je najprej podal k južini in šele potem je prišel k meni. Spremljal ga je sluga. Pozdravil sem ga stoje, nakar mi je podal roko in vsi trije smo sedli. Rus-

ki ni govoril, zato me je po slugi izpraševal, kdo sem, od kod prihajam, kako se mi je godilo v Rusiji, v vojski, spotoma itd. itd. Predolgo bi bilo, če bi mu hotel pripovedovati vse podrobnosti, zato sem bil bolj kratek. Na koncu me je povabil, naj ostanem pri njem, kakor dolgo se mi bo zljubilo. Želel mi je dober počitek in se kmalu poslovil. Mene pa je sluga odpeljal v eno izmed mnogih sob, kjer mi je pripravil udobno ležišče. Od nekod je prinesel z bombažem napolnjeno blazino, odejo in zglavnik. Tudi čaj je pripravil. Sploh sem opazil, da je bil čaj vedno na razpolago. Noč je mimila kakor bi trenil.

Prve dni sem ostajal kar doma, a kmalu sem se upal s služabniki v mesto, da se nekoliko razgledam v novem kraju. Ko smo krenili v glavno ulico, nam prijašejo nasproti kozaki, ki so opravljali tukaj rusko patrolo. Sluga me je sunil pod rebra.

— Jih poznaš?

Strah me je spreletel po hrbtu. Kaj če me spoznajo in me odvedejo nazaj, od

ki ni govoril, zato me je po slugi izpraševal, kdo sem, od kod prihajam, kako se mi je godilo v Rusiji, v vojski, spotoma itd. itd. Predolgo bi bilo, če bi mu hotel pripovedovati vse podrobnosti, zato sem bil bolj kratek. Na koncu me je povabil, naj ostanem pri njem, kakor dolgo se mi bo zljubilo. Želel mi je dober počitek in se kmalu poslovil. Mene pa je sluga odpeljal v eno izmed mnogih sob, kjer mi je pripravil udobno ležišče. Od nekod je prinesel z bombažem napolnjeno blazino, odejo in zglavnik. Tudi čaj je pripravil. Sploh sem opazil, da je bil čaj vedno na razpolago. Noč je mimila kakor bi trenil.

Prve dni sem ostajal kar doma, a kmalu sem se upal s služabniki v mesto, da se nekoliko razgledam v novem kraju. Ko smo krenili v glavno ulico, nam prijašejo nasproti kozaki, ki so opravljali tukaj rusko patrolo. Sluga me je sunil pod rebra.

Strah me je spreletel po hrbtu. Kaj če me spoznajo in me odvedejo nazaj, od

ki ni govoril, zato me je po slugi izpraševal, kdo sem, od kod prihajam, kako se mi je godilo v Rusiji, v vojski, spotoma itd. itd. Predolgo bi bilo, če bi mu hotel pripovedovati vse podrobnosti, zato sem bil bolj kratek. Na koncu me je povabil, naj ostanem pri njem, kakor dolgo se mi bo zljubilo. Želel mi je dober počitek in se kmalu poslovil. Mene pa je sluga odpeljal v eno izmed mnogih sob, kjer mi je pripravil udobno ležišče. Od nekod je prinesel z bombažem napolnjeno blazino, odejo in zglavnik. Tudi čaj je pripravil. Sploh sem opazil, da je bil čaj vedno na razpolago. Noč je mimila kakor bi trenil.

Prve dni sem ostajal kar doma, a kmalu sem se upal s služabniki v mesto, da se nekoliko razgledam v novem kraju. Ko smo krenili v glavno ulico, nam prijašejo nasproti kozaki, ki so opravljali tukaj rusko patrolo. Sluga me je sunil pod rebra.

Strah me je spreletel po hrbtu. Kaj če me spoznajo in me odvedejo nazaj, od

PRED SODIŠČEM.

Sodnik (priči): »Ko sta se obtoženca obdelovala s stoli, zakaj niste poskušali pomiriti ju?«

Priža: »Saj bi bil to rad storil, pa ni bilo tretjega stola pri roki.«

Razno

AVTOTAKSI

Leonid Kvito, Maribor, Magdalenska ul. 34, telefon 28-82 1971

ZA VELIKONOČNI KRUH, pice, potice in drugo pecivo sprejema naročila in se priporoča pekarna Čebokli. 2031

2500 DIN potrebujete, da zaslužite 1000 dinarjev mesečno doma. Dopise: »Anos«, Maribor, Orožneva 6. Priložite znamke! 2057

ZA BRITJE, STRIŽENJE IN NEGOVANJE LAS se priporoča Franjo Wirth, Kralja Petra trg 9. 2134

LEPE TRAJNE KODRE vodna ondulacija, friziranje, barvanje in beljenje las, onduiranje in manikura. Cesalni salon Franjo Wirth, Kralja Petra trg 9. 2135

VINOTOČ ŠTURM Počehova, pri opekarni, od 5 lit. naprej, toči prvovrstni rizling po din 7.—. 2141

Prodaj

POSTELJA

z nočno omarico, umivalnik z marmorjem in ogledalo naprodaj. Naslov v upravi. 2129

Pomnite: Večernik je edini obmejni slovenski dnevnik. Radi tega širimo ga in podpirajmo ga!

DOBRO VINO

od 5 litrov naprej 8 din, dnevno 1/3—1/26 Puh. Meljski hrib ob Dravi. Stoklenice se lahko oddajo Gregorčičeva 8-I, ali knjigarna, Gospodarska 28. 2133

Ja. DALM. MED din 18.— kg, Ja. dalm. olje din 17.— lit. prodaja Gospodarska Sloga od danes v skladišču Ivan Korazila. Kolo-dvorska 1. 2138

JURIDIČNE KNJIGE Okoli 50 juridičnih knjig bivše avstrijske zakonodaje iz leta 1914 (med njimi odločbe vrhovnega sodišča), popolnoma novo ohranjene, se ugodno prodajo. Naslov v upravi lista. 2139

Službo dobi

HIŠNICO

mirno, čisto žensko, sprejemem takoj. Mlinska ul. 8, frizer. 2136

Iščem MLADO PRODAJALKO simpatično, za buffet, z znanjem nemškega jezika. Ponudbe na upravo »Večernika« s sliko pod »Mlada«. 2116

IŠČEM ABSOLVENTA ali absolventko trg. akademije z malim kapitalom za gospodarsko pisarno. Ponudbe na upravo pod »Podjetnost«. 2130

Občni zbor

Glavne hranilnice r. z. z n. z. pri Sv. Lenartu v Slov. goricah se bo vršil dne 22. aprila 1938 ob 20. uri v lastni pisarni pri Sv. Lenartu v Slov. gor. s sledečim

DNEVNIM REDOM

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Čitanje revizijskega poročila iz leta 1937.
3. Potrditev računskega zaključka za leto 1937.
4. Volitev nadzornega odbora.

Načelstvo.

Potemkin je v tem postal član tajnega sveta, predsednik vojnega sveta in prvi minister z naslovom knez; premoženje in druge darove, ki mu jih je podarila carica, so cenili na več milijonov. V taki slavi in bogastvu ga je ugledal Orlov, ko se je vrnil v Petrograd.

Plamen jeze mu je dvije zaplapolal v zavistni duši; smrtno sovraštvo ga je navdalo. Saj je bil on tisti, ki je posadil Katarino na ruski prestol; on je organiziral revolucijo, on pahnil s prestola Petra III. in posadil krono na njeno glavo — a sedaj — prvo mesto v državi, ki je pripadalo samo njemu, je zasedel nekdo drugi, ki je lahko upal, da postane Katarinin soprog. Preklinjal je nevhvaležno carico; pričel je premišljevat, kako bi se maščeval in izmisli si je krasno maščevanje.

Za svoje orodje si je izbral caričinega sina, carjeviča Pavla, ki je prav dočasel v čvrstega mladeniča.

Nakana je bila dobro premišljena. Veliki knez ni lubil svoje matere. Ka-

tarina je bila proti svojemu sinu vedno zelo resna, da celo trda. Ker je bila zelo nezaupna, je vedno mislila, da jo hoče Pavel pahniti s prestola. Zato je dala svoji sili skoraj v nekaj zapor in mu dala za stražnika njegovega bivšega vzgojitelja, grofa Nikito Panina, moža, ki ji je bil pasje vdan.

Vsa pisma, knjige in pošiljke so natančno pregledali, vse je šlo skozi Paninove roke do velikega kneza. Carici pa so morali po večkrat na dan poročati o Pavlu. K družinskim zabavam, ki so bile vsak večer na dvoru, je smel princ samo dvakrat na teden, toda tudi takrat ga je obkoljevala gruča dvorjanov, ki so pazili na vsak korak velikega kneza. Da v takih razmerah ni mogel vzljubiti še bolj svoje matere je popolnoma jasno. Mati in sin sta bila tujca. Ona je videla v njem samo carjeviča, ki si hoče prilastiti njeno krono; carjevič pa v njej samo svojega ječarja.

Kdo bi potem še dvomil, da se ni včasih res zbudila v princu želja po samo-

stojnosti, po svobodi? In kdo večkrat misli na svobodo kakor jetnik? Kdo bi tudi velikemu knezu zameril take misli?

Te razmere je poznal Grigorij Orlov zelo dobro in hotel se je okoristiti z njimi.

Sestavil si je drzen načrt, ki ga ni hotel zaupati carjeviču; ako ga Pavel sprejme — kar je trdno upal — je hotel takoj pričeti s pripravami.

Spoznal pa je tudi, da bo treba največje previdnosti radi nezaupnega Potemkina. In taka previdnost je bila tudi zelo potrebna. Potemkin ni niti trenutka izpustil Orlova neopazovanega, ker je vedel, da ne bo mogel prenesti mirno izgube caričine naklonjenosti, in bo izkoristil prvo priložnost, da se maščuje.

Potemkin pa v svoji pozornosti ni ostal na pol poti, z vohuni je obkolil tudi carjeviča Pavla, in prejemal o njem podrobnejša poročila ko pa carica.

O tem je prav dobro vedel tudi grof Orlov in s svoje strani opazoval srečnejšega tekmeča. (Dalej.)